

РЕЦЕНЗИЯ

Бургаски държавен университет
„Проф. д-р Асен Златаров“
8010 Бургас, бул. „Проф. Якимов“ №1

Per.Nr. 3064 | 19.08.2025 г.

Относно конкурса за академичната длъжност доцент в областта на висшето образование, 7. Здравеопазване и спорт, по професионално направление 7.1. Медицина, за научна специалност Анатомия, хистология и цитология за нуждите Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр. 34 / 22.04.2025 г. Има само един кандидат д-р Антоанета Василева Фъсова, дм, който е представил съответния необходимия комплект от документи според изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

Аз съм утвърден за член на научното жури по горния конкурс със заповед № РД-207 от 23.06.2025 г. на Ректора на БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ и заявявам своето участие в гореспоменатия конкурс.

Рецензията е изготвена съобразно ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет Проф. д-р Асен Златаров - Бургас.

Д-р Антоанета Фъсова завършила висше образование в Медицински университет Пловдив, Факултет по медицина с придобита ОКС „Магистър“ и професионална квалификация „Магистър лекар“ през 2001 г. От 2002 г. до 2003 г. тя е работила като ординатор в Хоспис „Милосърдие“, Пловдив, а от 2003 г. до 2006 г. - като ординатор в ЦСМП Пловдив.

През 2006 г. след спечелен конкурс тя постъпва като асистент в Катедрата по анатомия, хистология и ембриология, при Медицинския университет - Пловдив. През 2011 г. д-р Фъсова придобива специалност „Анатомия, хистология и цитология“. В периода 2020 г. – 2024 г. тя е била главен административен асистент към Катедрата. През 2023 г. защитава дисертационен труд на тема „Антрапометрична и антропоскопична характеристика на раменната кост при Българското население и нейното приложение като полов предиктор“, като придобива ОНС „Доктор“, а през 2024 г. след конкурс тя е назначена за главен асистент към катедрата.

Д-р Фъсова е член на няколко дружества - Българското анатомично дружество, Българското антропологично дружество, Съюза на учените в

България и Български лекарски съюз. Тя владее английски език като е завършила голям брой курсове по английски, като притежава сертификат (Cambridge Certificate in English, Level B2). Д-р Фъсова е завършила редица курсове - курс по Образна диагностика (2007 г.), курсове по английски език (2007, 2010, 2012, 2022, 2023 г.), курс по Медицинска статистика (2013 г.), Съдебно-медицинска антропология (2013, 2021 г.), обучение върху виртуална микроскопия и виртуална дисекция (2017, 2021, 2024) и др., което и е помогнало говори за надграждане на професионалната квалификация на кандидата.

Д-р Фъсова е приложила за конкурса 35 научни труда, които включват - 19 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, хабилитационен труд направен във вид на 10 научни публикации, които са реферирани и индексирани в SCOPUS и/или WEB OF SCIENCE, 4 пълнотекстови публикации в научни издания, реферирани и индексирани в SCOPUS и/или WEB OF SCIENCE, 2 учебни помагала, които са тестове върху топографска анатомия за студенти по медицина и дентална медицина на български език, както и тестове по анатомия на английски за студенти дентална медицина.

Шест от статиите са с IF по JCR (Web of Science), от 14 пълнотекстови публикации в научни издания, реферирани и индексирани в SCOPUS и/или WEB OF SCIENCE.

Съществена част от научната дейност д-р Фъсова е посветена на антропологичната характеристика на дългите кости - раменна и бедрена, като се наблюга на полова им характеристика. Тези резултати са основата на нейната дисертация труд за ОНС Доктор. Нейните научни изследванията в тази област са продължили и след защитата на дисертацията. Получените резултати са имали приложение в дейността на съдебните медицини.

Няколко публикации (8) са посветени на наблюдаваните вариациите установени по време на дисекционните упражнения на трупове със студентите. В катедрата по анатомия в Медицинския университет – Пловдив се е наложило като традиция през годините изследването в тази насока, като са описани редица вариации на мускули, кости, кръвоносни съдове и периферни нерви. Вариететите в човешкото тяло са значение както за клиничната практика, включително хирургичните специалности, образната диагностика, както и в патологичната анатомия и съдебната медицина.

Някои от публикациите са в областта на съдебната антропология и патологията, като те показват широките научни интереси на д-р Фъсова, излизящи извън пределите на анатомията, като са показател за нейните

широки интереси, както и за способността ѝ да работи интердисциплинарни екипи. Това се потвърждава от факта, че тя участва в научни разработки, включително един научен проект със колеги от съдебна медицина. Тези изследвания са върху съдебната травматология, където е от значение установяването на антропометричната характеристика на пациентите. Тя е участвала в съдебномедицинската практика, като са изследвали черепно-мозъчните травми и самоубийствата, като установили механизмите и причините за смъртта. Са разгледани във връзка с механизма и причината за смъртта. В някои публикации са отразени значението на дерматоглифичните характеристики в клиничната психиатрична практика. Тя е участвала в провеждането на антропологични изследвания на пациенти болни от шизофрения и биполярно афективно разстройство тип I, включително и техните дерматоглифични характеристики. Установени са областите имащи значим статистически принос в разграничаването на шизофренно болни от здрави.

В хабилитационния труд на д-р Фъсова са представени резултатите от 10 научни публикации, отпечатани в списания, които са реферирани и индексирани в Scopus и/или в Web of Science. Три публикации са в списания с импакт фактор по JCR.

Научните приноси на д-р Фъсова могат да се разпределят по следния начин:

1. Идентификация на костни останки пола и причината за тяхната смърт на съответните индивиди.
2. Установени са различни видове травматизъм: травматология – описани са различни видове травматизъм: черепно-мозъчни травми, увреждане на съдовете и засягане на гръбначния стълб, травма от електрически ток, падане от високо, случаи на травматизъм при деца и възрастни хора, в резултат на насилие. Установени са рисковите фактори.
3. Интердисциплинарни изследвания са свързани с уточняването на някои случаи на скоропостижна смърт, като е отчетено въздействието на пандемията от КОВИД-19 върху съдебномедицинската практика.

Д-р Фъсова има 14 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of Science. Тя е направила 3 рецензии в списание с импакт фактор (JCR). Седем от цитиранията са в списания с импакт фактор (JCR), а едно е в книга – ръководство за мускулни вариации, което е показателно за

научната стойност на цитираните публикации. Хирш-индексът на д-р Фъсова е 4 (по Scopus).

От биографията на д-р Фъсова се вижда ясно, че тя уважаван, признат, дългогодишен преподавател, който е преподавал анатомия, хистология и цитология на български и английски език на студенти по медицина и дентална медицина. От приложената информация се установява, че тя е имала средна учебна натовареност /аудиторна и извънаудиторна/ за последните 3 години, възлизаша на 1053 часа. Д-р Фъсова е активно участвала при изготвянето на учебните програми, както и създаването на конспекта по Цитология, хистология и ембриология за студентите по медицина и дентална медицина.

Д-р Фъсова е научен консултант на един докторант. Тя е взела участие в два научно-изследователски проекта, като единият успешно приключи, а вторият предстои да завърши. Тя е участвала в организационния екип на два научни форума в МУ-Пловдив през 2015 г. и 2025 г.

Въз основа на представената справка и самооценка за изпълнение на Националните минимални наукометрични показатели, установявам, че д-р Антоанета Василева Фъсова покрива тези критерии и напълно отговаря за изискванията за заемане на АД Доцент според ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет Проф. д-р Асен Златаров-Бургас.

Заключение

Д-р Антоанета Фъсова, дм отговаря на критериите за академичната длъжност “доцент” в областта на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Анатомия, хистология и цитология“ към Катедра по анатомия, хистология и ембриология, патология, съдебна медицина и деонтология при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

След прегледа на предоставените ми документи, в обобщение, горепосочените факти ми дават основание да заключа, че кандидатът д-р Антоанета Фъсова, дм, притежава необходимия професионален опит за придобиване на АД Доцент.

Ще гласувам положително за присъждане на АД Доцент на д-р Антоанета Фъсова, дм, по научна специалност „Анатомия, хистология и цитология“ към Катедра по анатомия, хистология и ембриология, патология, съдебна медицина и деонтология при Бургаски държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Препоръчвам на уважаемото Научно жури да подкрепи кандидата в настоящия конкурс.

Дата: 18.8.2025 г.

Рецензент:

Акад. Вл. Овчаров